V. Silvester II PP. sacram coronam Stephano Hungarorum duci mittit, quem regio quoque nomine cohonestat; variisque concessis privilegiis, Strigoniensem ecclesiam regni metropolim instituit [(39) [0274D] Celeberrimo huic monumento bullae nomen addere non auserim; illud tamen hic referendum [0275D] putavi, magnum siquidem apostolicae Romanorum pontificum sollicitudinis ad propagandam orthodoxam religionem documentum, illustre filialis [0276D] regum Hungarorum erga Romanam Ecclesiam observantiae, quae non assimilis caeteris in regnis regibusque semper fuit.] . (Anno 1000.)

[Cocquelines, Bullarum Rom. pont. ampl. Collect., I, 399.]

SILVESTER episcopus, servus servorum Dei, STEPHANO [0275A] duci Hungariorum salutem et apostolicam benedictionem.

Legati nobilitatis tuae, in primis vero charissimus confrater noster Astricus venerabilis Colocensis episcopus, tanto majori cor nostrum laetitia affecerunt, ac minori officium suum labore confecerunt, quanto divinitus praemoniti cupidissimo animo illorum adventum de ignota nobis gente praestolabantur. Felix legatio, quae coelesti praeventa nuntio, atque angelico pertractata ministerio, prius Dei conclusa est decreto quam a nobis audita fuisset. Vere non volentis, neque currentis, sed, secundum Apostolum, miserentis est Dei (Rom. IX, 16) : qui, teste Daniele, mutat tempora et aetates: transfert regna atque constituit; revelat profunda, et abscondita, [0275B] et novit in tenebris constituta (Dan. II, 21, 22) , quia lux cum eo est, quae, sicut docet Joannes, illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum (Joan. I, 9) . Primum ergo gratias agimus Deo Patri et Domino nostro Jesu Christo, qui temporibus nostris invenit sibi David filium Geysae, hominem secundum cor suum, et luce irradiatum coelesti suscitavit illum pascere Israel populum suum, electam gentem Ungarorum. Deinde laudamus pietatem sublimitatis tuae in Deum et reverentiam erga sedem apostolicam, cui, divina patiente misericordia, nullo meritorum nostrorum suffragio praesidemus. Tunc vero largitatem liberalitatis, qua B. Petro apostolorum principi regnum, ac gentem cujus dux es, cunctaque tua ac teipsum per eosdem legatos et [0275C] litteras perpetuum obtulisse digno praeconio commendamus. Hoc enim facto egregio aperte testatus es, et revera talem te merito esse demonstrasti, qualem ut nos te declarare dignaremur studiose expetivisti. Sed parcimus. Neque enim necesse est, ut quem tot ac talia praeclara pro Christo gesta facinora voce publica clamant, quemque Deus ipse commendat, amplius commendemus. Quare, gloriose fili, cuncta a nobis et sede apostolica postulata, diadema nomenque regium, Strigoniensem metropolim et reliquos episcopatus, omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum, ejus auctoritate praemonente, atque ita jubente eodem omnipotente Deo, cum apostolica et nostra benedictione, libenter concessimus, concedimus et impertimur. [0275D] Regnum quoque a munificentia tua S. Petro oblatum, teque una ac gentem, et nationem Ungaricam praesentem et futuram, sub protectionem S. Romanae Ecclesiae acceptantes, prudentiae tuae, haeredibus ac legitimis successoribus tuis, habendum, tenendum, regendum, gubernandum ac possidendum reddimus et conferimus. Qui quidem haeredes ac successores tui quicunque, posteaquam per optimates legitime electi fuerint, teneantur similiter nobis, et successoribus nostris per se, vel per legatos, debitam obedientiam ac reverentiam exhibere, [0276A] seque sanctae Romanae Ecclesiae, quae subjectos non habet ut servos, sed ut filios suscipit universos, subditos esse ostendere, atque in catholica fide, Christique Domini ac Salvatoris nostri religione firmiter perseverare, eamdemque promovere. Et quia nobilitas tua apostolorum gloriam aemulando, apostolicum munus Christum praedicando, ejusque fidem propagando gerere non est dedignata, nostrasque, et sacerdotii vices, supplere studuit, atque apostolorum principem prae caeteris singulariter honorare; idcirco et nos singulari insuper privilegio excellentiam tuam tuorumque meritorum intuitu haeredes, ac successores tuos legitimos, qui, sicut dictum est, electi atque a sede apostolica approbati fuerint, nunc et perpetuis futuris temporibus condecorare [0276B] cupientes, ut postquam tu, et illi corona quam mittimus, rite juxta formulam legatis tuis traditam coronatus, vel coronati, exstiteritis, crucem ante se, apostolatus insigne, gestare facere possis et valeas, atque illi possint valeantque; et secundum quod divina gratia te et illos docuerit Ecclesias, regni tui praesentes et futuras nostra ac successorum nostrorum vice disponere atque ordinare apostolica auctoritate similiter concessimus, volumus et rogamus, sicut in aliis litteris, quas in communi ad te, optimatesque regni, et cunctum fidelem populum per nuntium nostrum, quem ad te dirigimus, deferendis plenius haec omnia explicata continentur. Oramus omnipotentem Deum, qui te de utero matris tuae vocavit nomine tuo ad regnum et [0276C] coronam, quique diadema, quod duci Polonorum confectum per nos fuerat, tibi dandum mandavit, augeat incrementa frugum justitiae suae; novellas plantas suas regni tui rore suae benedictionis perfundat largiter: regnum tuum tibi, teque regno servet incolumem: ab hostibus visibilibus et invisibilibus protegat; ac post terreni regni molestias in coelesti regno corona adornet aeterna.

Data Romae VI Kal. April., indictione decima tertia.

XII. Silvestri II papae epistola ad Odilonem abbatem Cluniacensem. (Anno 999-1003.)

[Mabill., Annal. tom. IV, pag. 134.]

[(40) [0283D] Cum ad Cluniacense monasterium episcopi non pauci, abdicata dignitate, monasticae vitae profitendae causa se reciperent; contigit ut unus ex illis, coepiscoporum et abbatis sui consensu, quibusdam clericis ordines ecclesiasticos conferret. Hinc dubitatio nonnullis suborta, validaene essent illae ordinationes; videnturque ab aliquibus improbatae episcopis, qui ordinatos illos deposuerint: hique [0284D] nihilosecius, ad altiores gradus conscenderant. De his consulendus visus est Silvester secundus, litteris ad eum ab Odilone abbate scriptis, delatisque per Gerbaldum monachum, eum, ut puto, qui postmodum abbas Sanctae Christinae monasterii apud Olonnam in agro Mediolanensi factus est. Ad has vero litteras pontifex respondit in hunc modum.] SILVESTER episcopus, servus servorum Dei, ODILONI dilecto filio et abbati praeclaro, atque universae congregationi sibi commissae, charam salutem et apostolicam benedictionem.

[0283C] Vestris nos sanctissimis omni tempore committimus orationibus, et ut accipere dignemini, fidelibus exoramus petitionibus, quia in quocunque noster valuerit status, nullo modo vester defectum sentiet profectus. Ad haec igitur, quae nostrae auctoritati per Gerbaldum vestrum monachum discutienda praesentatis, APOSTOLICA AUCTORITATE, ET CONFRATRUM EPISCOPORUM CONSILIO, tali vobis respondemus judicio. Cognoscimus enim illum episcopum catholice fuisse ordinatum, et rationabiliter episcopale accepisse officium; sed postquam divino amore ductus, honoribus et officiis renuntiavit saecularibus, non sibi licuit eadem exercere negotia quae prius fecerat in communi vita. Unde, quia quod fecit, non temere nec contra catholicam auctoritatem praesumpsit, sed [0283D] obedienter et simpliciter coepiscoporum licentia et sui abbatis exercuit; et quia bona intentio non est contraria Deo, volumus et judicamus ut quoscunque ille ad aliquem gradum ecclesiasticum promovendos duxit et benedixit, benedicti sint, et proprio fungantur gradu nostra licentia et benedictione. Qui vero superbe et praesumptuose in eodem gradu in [0284A] quo eos ordinavit, noluerint persistere, ab illo suspendantur gradu, quem post suam [al., pro sua] depositionem acceperint, sed illo fruantur licenter quem habebant, et ipse jam dictus episcopus posthac similia non praesumat. Valete.